

Sprawozdanie

z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Iława
za 2016 r. oraz potrzeby w tym zakresie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2016.575 t.j), od stycznia 2012 roku nastąpiło szereg zmian w obszarze działań administracji publicznej. Od tego momentu obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę, spoczął na jednostkach samorządu terytorialnego. Szeroko rozumianą profilaktykę, a więc pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracę z rodziną biologiczną zdefiniowano jako zadanie gminy, a rodzinną i instytucjonalną pieczę jako zadanie powiatu.

Zadania gminy obejmują wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, podejmowanie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wzmocnienie rodziny i pracę na rzecz reintegracji rodzin poprzez zapewnienie spójności i ciągłości oddziaływań na rodziny, również po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Uchwałą nr XXV/258/12 z dnia 29 sierpnia 2012 r. Rada Miejska w Iławie wyznaczyła Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jako podmiot właściwy do realizacji zadania z zakresu administracji publicznej dotyczącego wspierania rodzin, o których mowa w ustawie.

W ślad za tą uchwałą Rada Miejska w Iławie w dniu 25 stycznia 2016 roku, podjęła kolejną uchwałę nr XIX/180/16 o przyjęciu do realizacji **Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016 – 2018**. Program ma na celu pomoc osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe, jak również podjęcie działań osłonowych zapobiegających izolacji i marginalizacji tam, gdzie to konieczne, a także działań prewencyjnych i edukacyjnych na rzecz wspierania rodziny po to, aby poszczególni członkowie rodziny dążyli do samorealizacji, zaradności, samodzielności i odpowiedzialności.

Celem głównym Programu było:

„Stworzenie spójnego systemu rozwiązań sprzyjających prawidłowemu realizowaniu funkcji rodziny”

Cele szczegółowe to:

1. Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Zadania z zakresu wspierania rodziny w roku 2016 były realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przy wsparciu Urzędu Miasta w Iławie, Ośrodka Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, placówek oświatowych i innych instytucji, w ramach których prowadzone są różne formy pomocy rodzinie.

Cel szczegółowy 1

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Działanie 1: Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy wsparciu asystenta rodziny

W 2016 roku zatrudniono 5 asystentów rodziny w tym:

- 4 osoby (umowa o pracę - zadaniowy czasu pracy, przez okres od lipca do grudnia) realizacja projektu konkursowego pn. „Asystent rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2016 r.” w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Konkurs ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Warunkiem przystąpienia do konkursu i otrzymania dotacji jest posiadanie przez gminę Programu Wspierania Rodziny. Wynagrodzenie asystentów zostało dofinansowane ze środków dotacji w wysokości **45.916,00 zł**. Asystenci rodziny objęli swoim wsparciem **49 rodzin** (liczących 217 osób, w tym 139 dzieci) niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo;
- 1 osoba zatrudniona na stanowisku asystenta rodziny w MOPS w Iławie na umowę o pracę (w systemie zadaniowego czasu pracy – finansowanie ze środków własnych gminy). Jednak potrzeby w tym zakresie są większe. Asystent objął swoim wsparciem w skali roku **22 rodziny** (liczące 100 osób, w tym 64 dzieci) mających problem z właściwym wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczej (nie więcej niż 15 rodzin miesięcznie).

Łącznie wsparciem objęto **71 rodzin** (liczących 317 osób, w tym 203 dzieci) z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzenia gospodarstwa domowego, zagrożonych umieszczeniem ich dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej, wytypowanych przez pracowników socjalnych.

Należy zaznaczyć, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą.

Zaangażowanie asystenta rodziny skupia się między innymi na wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw rodzicielskich i życiowych wszystkich członków rodziny, odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Zadaniem asystenta rodziny jest także całościowe wspieranie rodziny, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny oraz poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności.

Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci, aby nie doszło do sytuacji, w wyniku której koniecznym byłoby objęcie dzieci opieką zastępczą.

Rodziny objęte działaniami asystentów rodziny (zgodnie z indywidualnym planem działania), stopniowo poprawiały niekorzystną sytuację rodzinną, poprzez możliwość współdziałania w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, nabywały umiejętności radzenia sobie z trudnościami, kontroli nad własnym życiem oraz umiejętności egzekwowania swoich praw. Problem stanowi zbyt krótki okres pracy asystenta z rodziną. Rodziny objęte pomocą asystenta w wielu przypadkach wymagają wsparcia przez znacznie dłuższy okres czasu.

Działanie 2: Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W celu stworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie brali oni udział w szkoleniach i konferencjach:

- Konferencja dla asystentów rodziny – 1 osoba,
- Praca z ofiarą przemocy – 5 osób,
- Komunikacja z trudnym klientem - 1 osoba.

Zdając sobie sprawę jak odpowiedzialna jest to praca, planuje się kolejne szkolenia dla asystentów rodziny.

Działanie 3: Prowadzenie klubów i świetlic działających na rzecz dzieci i młodzieży

Realizowane działanie miało na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku, poprzez wsparcie funkcji wychowawczych i opiekuńczych rodziny.

Na terenie miasta Iławy działało **8 świetlic**, w tym:

- w trzech samorządowych szkołach podstawowych, w dwóch gimnazjach samorządowych oraz w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych funkcjonowało **6** świetlic, w zajęciach których udział brało około 1.300 dzieci i młodzieży,
- przy MOPS w Iławie **1** świetlica „Mopsik”, w zajęciach której uczestniczyło 46 dzieci ze środowisk patologicznych, zagrożonych patologią i problemowych. Świetlica działa od poniedziałku do piątku zgodnie z przyjętym programem, który uwzględnia w szczególności:
 - potrzeby edukacyjne dzieci (pomoc w nauce),
 - zajęcia kompensacyjno – wyrównawcze,
 - zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
 - współpracę z rodzicami dzieci biorących udział w zajęciach prowadzonych przez świetlicę,
 - dożywianie dzieci w formie podwieczorków,
 - organizację wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w formie kolonii (30 dzieci), półkolonii (I turnus -48 dzieci, II turnus -56 dzieci), półzimowiska (56 dzieci).
- świetlica (**1**) działa również w Spółdzielczym Domu Kultury „Polanka” przy Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Praca” w Iławie. Spółdzielczy Dom Kultury „Polanka” prowadzi działalność społeczno - kulturalną dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.

Świetlica czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych. W zajęciach świetlicy bierze udział przeciętnie 20 dzieci i młodzieży dziennie.

Codziennie zajęcia świetlicowe obejmują: grę w tenisa stołowego, bilard, piłkarzyki, gry planszowe, gry playstation, zajęcia z różnych technik plastycznych, zajęcia taneczne. Ponadto odbywają się tutaj systematycznie spotkania w Klubie Seniora (30 uczestników – jeden raz w tygodniu). W ramach Klubu organizowane są spotkania wielopokoleniowe oraz działa zespół śpiewający „InteGracja” (Amazonki), który występuje dla różnych grup wiekowych.

Ponadto na terenie miasta działały 4 Kluby:

Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej przy MOPS w Iławie – (1). Klub prowadzi swoją działalność od poniedziałku do piątku. Działalność Klubu skierowana jest do młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, która pozostawiona sama sobie, jest grupą bezpośrednio zagrożoną nadużywaniem alkoholu, środków psychotropowych, a także przestępczością. Zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczzonej bezradności i wykluczenia społecznego młodzieży oraz profilaktyka.

W 2016 r. w zajęciach Klubu udział wzięło 30 uczestników w wieku 13-18 la (z różną częstotliwością), z którymi prowadzono między innymi:

- zajęcia wyrównawcze zgodnie z potrzebami uczestników
- zajęcia kształtujące i rozwijające zainteresowania (np. zajęcia plastyczne, wokalne – muzyczne, teatralne i sportowe),
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, agresywnych zachowań, przemocy rówieśniczej,
- edukacja multimedialna, zajęcia z użyciem komputera,
- zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem,
- wdrażanie programów z zakresu higieny osobistej,
- angażowanie uczestników zajęć do udziału w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie miasta oraz motywowanie do pracy wolontariackiej,
- dożywanie w formie podwieczorków.

Ponadto młodzież brała udział w różnego rodzaju spotkaniach i wyjazdach mających na celu zintegrowanie całej grupy oraz integrację ze środowiskiem lokalnym.

Klub Integracji Społecznej przy MOPS w Iławie, który realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny. Klub swoim działaniem obejmuje osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym. Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub Służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom oraz ich rodzinom. Poprzez Klub w 2016 r. realizowane były:

- Prace społecznie użyteczne,
- Spotkania warsztatowe dla rodzin korzystających z pomocy żywnościowej 2016 r.

Dwa (2) kluby dla dzieci i młodzieży działające przy Ośrodku Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie tj.:

- Klub Aktywności „Junior” dla dzieci ze szkół podstawowych,
- Klub Młodzieżowy dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych.

W zajęciach klubów w 2016 roku brało udział 60 uczestników. Realizowane były tutaj zajęcia profilaktyczno-wychowawcze.

Działanie 4: Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin

W 2016 roku realizowano szereg programów z zakresu przeciwdziałania dysfunkcji rodzin, takich jak:

Szkoły podstawowe:

1. „Szkolny Program Profilaktyki”.
2. „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2016 roku”.
3. „Miejski Program Promocji Zdrowia Psychicznego dla Miasta Iławy” – elementy
4. Program wychowawczy szkoły.
5. Rządowy Program Ograniczania Przystępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”.
6. Wyprawka szkolna.
7. „Domowi detektywi”.
8. Program profilaktyczno-edukacyjny „Przyjaciele Zippiego”.

W programach ogółem uczestniczyło: 1061 uczniów i 960 rodziców.

Gimnazja:

1. Współpraca z instytucjami w oparciu o Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016-2018.

Oprócz wymienionych wyżej programów realizowane były takie działania jak:

1. Lekcje wychowawcze, apele, prelekcje.
2. Pedagogizacja rodziców.

Przedszkola:

1. Bezpieczny przedszkolak w przedszkolu i poza nim – wizyta policjanta.
2. Bezpieczna droga do przedszkola.
3. Program wychowawczy przedszkola.
4. „Czyste powietrze wokół nas” – program antynikotynowy.
5. Program Fundacji Dzieci Niczyje – „Chrońmy Dzieci”.

W programach ogółem uczestniczyło 595 dzieci i 755 rodziców.

Komenda Powiatowa Policji

1. „Zanim będzie za późno”.
2. „Dzień bezpiecznego Internetu”.
3. Tydzień pomocy ofiarom przestępstw.
4. Dni przeciw przemocy wobec kobiet.

Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:

1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii.
3. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
5. Zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży.
6. Porady indywidualne i rodzinne w Punkcie Konsultacyjnym.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji:

1. Warsztaty umiejętności wychowawczych.
2. Trening umiejętności wychowawczych.

Działanie 5: *Kusy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę – szkolenia własne i organizowane przez jednostki zewnętrzne m.in.:*

1. Profilaktyka samobójstw wśród dzieci i młodzieży.
2. Przemoc domowa – jak ją zrozumieć?
3. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem - kurs dla profesjonalistów.
4. Identyfikacja symptomów krzywdzenia.
5. Podejmowanie interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci.
6. Interwencja w przypadku przemocy rówieśniczej.
7. Profilaktyka ryzykownych zachowań.
8. Seks młodzieży.
9. Bezpieczeństwo w Internecie.
10. Profilaktyka przemocy i wykorzystywania dzieci.
11. Profilaktyka uzależnień.
12. Praca nad kontaktem z rodzicem.
13. Komunikacja umiejętności wychowawczych.
14. Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci.
15. Formy pomocy w sytuacjach kryzysowych.
16. Podejmowanie interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci.
17. „Chronimy dzieci” certyfikacja placówek oświatowych wdrażających rozwiązania w zakresie ochrony dzieci przed przemocą.
18. Skuteczne sposoby prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, praca nad kontaktem z rodzicem.

W różnego rodzaju kursach, szkoleniach i warsztatach organizowanych we własnym zakresie oraz przez jednostki szkoleniowe zewnętrzne (21 szkoleń i warsztatów) dla pracowników instytucji działających w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodzin i wspierających rodzinę wzięło udział 525 osób (pedagogów, psychologów, terapeutów, wychowawców, pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów).

W tym: Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Iławie przeprowadził szkolenia i warsztaty dla 123 pedagogów, wychowawców, psychologów, pracowników socjalnych, policjantów i kuratorów.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Iławie we własnym zakresie przeprowadziło 18 kursów, szkoleń i warsztatów dla pedagogów i wychowawców.

Działanie 6 : *Promowanie rodzinnej integracji*

W ramach działalności na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży **Iławskie Centrum Kultury** realizowało w 2016 roku niżej wymienione działania:

Zajęcia zespołów i sekcji w ramach Amatorskiego Ruchu Artystycznego:

- rzeźba,
- zajęcia plastyczne,

- Szkoła Tańca SNAPPY- nauka tańca Street Dance, Break Dance i Hip Hop,
- zajęcia teatralne,
- klub literacki,
- Grupa DRAMA-MUSIC,
- Laboratorium Małego Artysty.

Ogółem w zajęciach tych uczestniczyło w 2016 r. 155 dzieci i młodzieży.

Iławskie Centrum Kultury było także organizatorem ponad 120 imprez, które kierowane były do rodzin, dzieci i młodzieży. Imprezy realizowane były w Kinoteatrze, Amfiteatrze jak też w Osiedlowym Domu Kultury.

W roku sprawozdawczym Iławskie Centrum Kultury było współorganizatorem wielu działań kulturalnych i społecznych przy współpracy ze stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi i innymi instytucjami, m.in. ze Stowarzyszeniami Kulturalnymi SART i Ist-art, Uniwersytetem III Wieku, ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Iławskiego „Promyk”, Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej, Stowarzyszeniem „Przystań”, PŚDS, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, Stowarzyszeniem Iławski Klub Amazonki, UKS „Gracja”, PSOUU-koło w Iławie, Stowarzyszeniem Chór Camerata, Związkiem Emerytów i Rencistów, szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami średnimi. Kinoteatr, który na co dzień pełni przede wszystkim funkcję kina, z którego oferty korzystają całe rodziny, wykorzystywany był również przez cały rok do realizacji spektakli i działań teatralnych, koncertów kameralnych oraz prezentacji dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Przez 6 miesięcy realizowany był projekt edukacji filmowej aKINO. W projekcie uczestniczyło ponad 4 tys. dzieci ze szkół iławskich.

Iławskie Centrum Kultury było organizatorem Dziecięcych Prezentacji Artystycznych „Przedszkole Tańczy i Śpiewa” oraz współorganizatorem Festiwalu Piosenki Turystycznej. Było też współorganizatorem eliminacji miejskich i rejonowych Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego oraz Spotkań z Poezją Dziecięcą.

Imprezy plenerowe.

W 2016 r. Iławskie Centrum Kultury było organizatorem niżej wymienionych imprez plenerowych w Amfiteatrze im. L. Armstronga oraz w Parku Miejskim. Program koncertów został przygotowany z myślą o wszystkich grupach społecznych i wiekowych m.in.: Koncert Noworoczny, Przegląd Orkiestr Dętych, recital Piotra Machalicy, Plenerowy program historyczny „Vivat konstytucja”, XLVI Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego Old Jazz Meeting „Złota Tarka” – Iława 2016, Dni Iławy, XVIII Festiwal Fama Rock, Międzynarodowy Festiwal Smaki Folkloru, Park Jam 2 – impreza Hip Hopowa, Piknik Inspiracji Pi nad Małym Jeziorakiem. Ogółem w imprezach plenerowych realizowanych przez Iławskie Centrum Kultury uczestniczyło ok. 25 tysięcy widzów, w tym ok. 15 tysięcy dzieci i młodzieży.

Głównym celem tej działalności było zaspokajanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w zakresie integracji rodziny oraz organizacji czasu wolnego.

Miejska Biblioteka Publiczna:

Stale formy pracy:

1. „Spotkania z bajką” – warsztaty z książką i czytaniem,
2. „Akademia Smyka” – sesje gier fabularnych dla najmłodszych,
3. „Klub Niteczka” – warsztaty rękodzielnicze dla dorosłych i dzieci,
4. „Klub Malucha” – zajęcia plastyczne dla rodziców z małutkimi dziećmi,
5. „Głośne czytanie” – zajęcia dla grup przedszkolnych.

Zajęcia odbywały się raz lub dwa razy w miesiącu dla 1.710 dzieci.

Główne międzypokoleniowe kluby i spotkania:

1. „Klub Linqua paquet” – spotkania, których celem jest poznanie własnych możliwości oraz pokonywanie ograniczeń.
2. „Spotkania z historią” – spotkania dla pasjonatów historii.
3. „Z Ziemi i z Ognia” – warsztaty ceramiki.
4. „Twoje zdrowsze życie” – aktywny i zdrowy tryb życia.

Zajęcia i formy pracy okazjonalne, a w szczególności:

1. Ferie w bibliotece – cykl zajęć plastycznych i z edukacji czytelniczej i medialnej dla dzieci.
2. Wakacje w bibliotece – cykl zajęć plastycznych, rekreacyjnych oraz edukacji czytelniczej i medialnej dla dzieci.
3. Turnieje, konkursy.

Liczba dzieci i młodzieży korzystającej – 1.096.

Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji:

Zajęcia mające na celu wspieranie i integrowanie rodziny oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych:

1. VI Ławski Półmaraton,
2. Festiwal Biegowy „O Puchar BRICOMARCHE” (impreza współorganizowana),
3. Turniej Koszykówki 3x3 „Korona 3x3”,
4. Ławska Liga Tenisa Stołowego,
5. Ławska Liga Futsalu,
6. Gry i zabawy oraz turnieje organizowane na Orlikach,
7. Zawody w ramach „Ławskich Czwartków Lekkoatletycznych”,
8. Turnieje Siatkówki Piłkowej „Lato z Beach-Volley”.

Imprezy rekreacyjno-sportowe mające na celu wspieranie oraz integrowanie dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w czasie wolnym:

1. Turniej Gier i Zabaw Sportowych „Sportowe Uczniowskie Starcia” Szkół Podstawowych klas I-III,
2. Turnieje Halowej Piłki Nożnej „O Puchar Wiosny” i „O Puchar Jesieni” (kategorie szkół podstawowych, gimnazjów i open),
3. Powiatowy Turniej Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych,
4. Impreza integracyjna pn. „Przedszkole tańczy i śpiewa” (organizator główny: ICK),
5. Zawody wędkarskie z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka,
6. Rajd Pływacki Wokół Małego Jezioraka,

7. Regaty Smoczyc Łodzi,
8. Regionalny Turniej Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych,
9. Impreza integracyjna „Bawmy się razem” (organizator główny: Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie),
10. Niepodległościowy Turniej Piłki Siatkowej „O Puchar Dyrektora ICSTiR”,
11. Regionalny Turniej Badmintona Olimpiad Specjalnych,
12. Turniej Bubble Football,
13. Impreza rekreacyjno-sportowa z okazji Dnia Kobiet pn. „Bądź aktywna nie tylko w Dniu Kobiet” (impreza współorganizowana),
14. Międzyprzedszkolne Igrzyska Sportowe (impreza współorganizowana),
15. Wojewódzki Finał Turnieju „Z podwórka na stadion – O Puchar Tymbarku”, turniej w kategoriach wiekowych dziewcząt i chłopców U-8, U-10 i U-12 (impreza współorganizowana),
16. Otwarte Mistrzostwa Iławy w Bubble Football,
17. Zawody Latawcowe z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka,
18. Zawody Pływackie z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka z cyklu „Pływaj z Orką” (impreza współorganizowana),
19. Piłkarski Memoriał Pamięci Benedykta Gaca i Józefa Łobockiego,
20. Otwarte Mistrzostwa Iławy w Siłowaniu Na Rękę.

Rozgrywki cykliczne a w szczególności:

1. Cykl turniejów siatkówki plażowej „Lato z Beach-Volley” (czerwiec – sierpień),
2. Obozy oraz zgrupowania sportowe (Hala Miejska, Pływalnia, Stadion Miejski),
3. Zawody w ramach „Iławskich Czwartków Lekkoatletycznych”.

W 2016 r. Dom Kultury „Polanka” działający przy Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Praca” w Iławie zorganizował 7 imprez i spotkań integrujących rodzinę. W zorganizowanych imprezach wzięło udział ok. 350 osób, w tym 300 dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy 2

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących

Działanie 1: Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i zapobiegania ich powstaniu.

Instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i zapobieganiu ich powstawaniu ściśle ze sobą współpracowały.

Liczba działań podjętych na rzecz rodziny - 330

Rodzaj działań:

- współpraca z Ośrodkiem Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie,
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,

- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieciom,
- współpraca z sądem,
- współpraca z Policją, współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy,
- współpraca z placówkami oświatowymi,

Współpraca poprzez:

- pomoc finansową,
- spotkania indywidualne (poradnictwo specjalistyczne),
- warsztaty,
- konferencje,
- pikniki, imprezy integracyjne
- udział w grupach roboczych,
- paczki świąteczne,
- prace społecznie – użyteczne,
- wsparcie dla rodzin adopcyjnych,
- wsparcie dla rodzin biologicznych,
- akcje charytatywne,
- zakładanie, prowadzenie i monitoring Niebieskiej Karty,
- wsparcie asystenta rodziny,
- imprezy sportowe.

Liczba rodzin objętych działaniami: 424 rodziny.

Działanie 2: *Kontynuacja systemowego – interdyscyplinarnego wsparcia rodzin z problemem przemocy domowej.*

W 2016 roku Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działał w Ośrodku Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie.

Liczbowo przedstawiło się to następująco:

Wyszczególnienie	Rok		
	2014	2015	2016
Liczba Niebieskich Kart	116	127	87
Liczba posiedzeń ZI	4	4	47
Liczba posiedzeń grup roboczych	325	353	193

Łącznie procedurą Niebieskiej karty było objętych **110 rodzin**, w których przebywało **65 dzieci**.

Działanie 3: *Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.*

We wszystkich obszarach pracy z rodziną ważnym zadaniem jest prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie miasta Iława.

W każdym przypadku rodzina stale objęta jest monitoringiem pracownika socjalnego, a w niektórych rodzinach także asystenta rodziny. Celem działań jest wsparcie rodziny w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej lub trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Na podstawie monitoringu sytuacji dziecka pracownik socjalny ocenia skuteczność podejmowanych działań. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, pracownik socjalny podejmuje działania interwencyjne, polegające na złożeniu wniosku do sądu o wgląd w sytuację dziecka. Pracownicy socjalni wspólnie z asystentami rodziny współpracowali z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną zagrożoną kryzysem oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- Liczba monitorowanych rodzin w wyniku prowadzenia procedury NK - 110,
- Liczba dzieci w rodzinach, gdzie prowadzona była procedura NK – 65.

Na bieżąco monitorowano sytuacje rodzin, w których założono „Niebieskie Karty”. Monitoring prowadzony był przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, policję, oświatę oraz służbę zdrowia zgodnie z opracowanym i przyjętym na posiedzeniu grupy roboczej ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie planem działania. Czas prowadzenia monitoringu uzależniony był od bieżącej sytuacji w środowisku.

Ponadto pracownicy socjalni i asystenci rodziny współpracowali z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie i innymi PCPR-ami na terenie kraju w sytuacji, gdy dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej ze względu na niewydolność rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.

Działanie 4: Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.

W obszarze działań pomocowych duże znaczenie ma również zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do poradnictwa specjalistycznego. Każda rodzina w zależności od zdiagnozowanych problemów i potrzeb otrzymuje odpowiednie wsparcie ze strony pracowników socjalnych, asystentów rodziny, czy psychologów. Może uzyskać również wsparcie w postaci poradnictwa specjalistycznego w zakresie porady prawnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie:

- zatrudniony w MOPS radca prawny – udzielił **510 porad** podopiecznym Ośrodka, (niektórzy korzystali wielokrotnie), przyjmował interesantów w poniedziałki i czwartki;
- psycholog zatrudniony w MOPS – udzielał wsparcia psychologicznego dzieciom i młodzieży uczestniczącej w zajęciach świetlicy środowiskowej „Mopsik” i MKIS oraz ich rodziców i wychowawców w świetlicy. Pomoc psychologiczna prowadzona była w formie: konsultacji rodzinnych; rozmów wspierających dzieci, młodzież i dorosłych w sytuacjach kryzysowych; psychoedukacji rodziców (spotkania grupowe tematyczne); psychoedukacji wychowawców (rozmowy dotyczące bieżących problemów z podopiecznymi); terapii dzieci metodami behawioralnymi, arteterapią, rozmowami terapeutycznymi.

Ponadto w budynku MOPS w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A raz w tygodniu (5 godzin) udzielał porad osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych czy opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielał wsparcia pracownikom Ośrodka.

W okresie sprawozdawczym specjalista w ramach świadczonej pomocy psychologicznej odbył **219 spotkań**, w tym 18 spotkań z ofiarami przemocy w rodzinie (klientami Ośrodka). **Łącznie wsparciem objęto 166 rodzin.**

Przedszkola Miejskie w Iławie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 3 osoby,
- pedagog – 2 osoby,
- neurologopeda – 1 osoba,
- terapeuta zajęciowy – 3 osoby,
- logopeda – 3 osoby,
- oligofrenopeda – 2 osoby.

Osoby zatrudnione są w różnym przedziale czasowym pracy (1/4, 1/2 , pełen etat).

Ogółem udzielono porad - 193.

Szkoły podstawowe i gimnazja:

Zatrudnieni specjaliści:

- pedagog – 14 osób,
- psycholog – 3 osoby,
- logopeda – 6 osób,
- tyflopeda – 1 osoba,
- rehabilitant – 1 osoba,
- nauczyciele posiadający uprawnienia w zakresie oligofrenopedagogiki – 13 osób,
- nauczyciele posiadający uprawnienia w zakresie socjoterapii - 4 osoby,
- terapeuta (nauczyciel wspomagający w klasie integracyjnej) – 2 osoby.

Osoby zatrudnione są w różnym przedziale czasowym pracy (1/4, 1/2 , pełen etat).

Ogółem udzielono porad – 1.322.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Iławie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 7 osób,
- pedagog – 7 osób, z tego 4 pedagogów posiada uprawnienia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- logopeda – 2 osoby,
- radca prawny - 1 osoba.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 1 osoba,
- psycholog ds. interwencji kryzysowej - 1 osoba,
- radca prawny – 1 osoba.

Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 2 osoby,
- pedagog – 1 osoba,
- terapeuta ds. uzależnień – 3 osoby,
- radca prawny – 1 osoba.

Poradnictwem specjalistycznym objęto ogółem około 500 osób, w tym:

- psycholog – 300 osób,
- pedagog – 180 osób,
- terapeuci – 100 osób,
- radca prawny – 50 osób.

Liczba udzielonych porad – około 1200.

Działanie 5: Organizowanie spotkań dla rodzin będących w sytuacji kryzysowej w formie grup wsparcia (w razie potrzeb)

Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:

- grupy wsparcia - 3
 - liczba spotkań tych grup – 104,
 - liczba osób biorących udział w spotkaniach – ok. 30.
- W Ośrodku spotykały się osoby w ramach Grupy AA.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Iławie:

- grupy wsparcia – 3,
- liczba spotkań tych grup – 28,
- liczba osób biorących udział w spotkaniach – około 28.

Ponadto było prowadzone wsparcie rodziców/opiekunów prawnych w sprawach związanych z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży oraz terapie rodzinne.

Działanie 6: Praca z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz monitorowanie sytuacji tych rodzin

Informacyjnie podaję, że w sytuacji, gdy dziecko zostaje umieszczone w pieczy zastępczej, pracownik socjalny nadal kontynuuje pracę z rodziną biologiczną w celu jej reintegracji. Asystent rodziny lub pracownik socjalny wspólnie z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z PCPR opracowują plan pracy z rodziną i dokonują oceny sytuacji dziecka. Analizują czy dziecko, które zostało umieszczone w pieczy zastępczej może powrócić do rodziny biologicznej, a w przypadku, gdy przebywa w domu rodzinnym, czy zachodzi konieczność umieszczenia go w pieczy zastępczej.

Działania podejmowane przez rodzinę biologiczną w celu powrotu dziecka z pieczy zastępczej:

- kontakty z dzieckiem,
- współpraca ze szkołą i pedagogiem szkolnym,

- współpraca z asystentem rodziny,
- współpraca z pracownikiem socjalnym,
- spotkania z terapeutami,
- podjęcie leczenia odwykowego,
- starania o polepszenie warunków mieszkaniowych i bytowych,
- podjęcie zatrudnienia.

Liczba dzieci które wróciły do domu rodzinnego – 2 dzieci.

Działania 7: Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę

W 2016 roku realizowano łącznie 5 projektów wspierających rodziny.

- Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:
„Erasmus +”
Cel – poprawienie umiejętności rodzicielskich poprzez szereg warsztatów i form spędzania wolnego czasu z dziećmi oraz zaoferowania rodzicom nowoczesnych technologicznie narzędzi profilaktycznych.
Finansowanie - fundusze europejskie
Liczba osób – mieszkańcy miasta Iława
- Gimnazjum Samorządowe Nr 2
„Trzymaj Formę”
Cel – edukacja młodzieży w zakresie prawidłowego żywienia, pokazanie alternatywnego sposobu spędzania wolnego czasu.
Finansowanie – środki własne
Liczba – 1.000 osób
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
„Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2016 r.”
Cel – wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo
Finansowanie – budżet państwa
Liczba - 217 osób
- Przedszkole Miejskie nr 2
Cel - usprawnianie funkcji dzieci niepełnosprawnych z ON
Finansowanie – PFRON i Fundacja „Spinaker”
Liczba uczestników -12 dzieci
- Anglojęzyczne Niepubliczne Przedszkole „GUGUŚ”
Cel – wspieranie wychowawczych funkcji rodziny
Finansowanie – środki własne
Liczba uczestników – 51 dzieci wraz z rodzinami

Ponadto działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie – **Klub Integracji Społecznej** prowadzi m.in. działania aktywizujące zawodowo i społecznie skierowane do rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy. Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, które ułatwią osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników oraz ich zaktywizowanie.

Od marca do grudnia 2016 roku poprzez Klub realizowana była kolejna edycja programu organizacji prac społecznie użytecznych, której uczestnikami było 58 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie, korzystających z pomocy MOPS. Osoby te zostały skierowane do pracy (do 10 godzin w tygodniu) w instytucjach użyteczności publicznej – miejskich szkołach i przedszkolach, ICK, ICSTiR, Miejskiej Bibliotece Publicznej i MOPS). Efektem realizacji prac społecznie użytecznych w 2016 roku było podjęcie zatrudnienia przez 16 uczestników. Ta forma pomocy cieszy się dużym zainteresowaniem wśród klientów MOPS, jak i instytucji użyteczności publicznej.

Cel szczegółowy 3

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie

Działanie 1: Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej

Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przyznawał pomoc w formie: zasiłków stałych, okresowych, celowych, usług opiekuńczych, usług obiadowych i transportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych. Ogółem w/w rodzajami pomocy **objęto 1.157 rodzin, liczących 2.443 osoby.**

Ponadto rodziny otrzymywały dodatkowo żywność z Banku Żywności w Olsztynie (720 osób) w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W 2016 r. udzielono także pomocy w formie świadczeń rodzinnych (3.061 rodzinom), funduszu alimentacyjnego (248 rodzinom), dodatków mieszkaniowych (441 gospodarstwom domowym) i energetycznych (41 gospodarstwom domowym).

Ponadto z dniem 1 kwietnia 2016 roku zostało wprowadzone ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „500 plus” nowe świadczenie – **świadczenie wychowawcze, którym objęto 2.237 rodzin i 3.245 dzieci w tych rodzinach.**

Działanie 2: Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia i zasiłki szkolne”

Od 1 września 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie realizuje program pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Pomoc ta przysługuje w formie: stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

W 2016 r Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie wypłacił stypendia szkolne:

- Kwota udzielonego wsparcia – 561.731,00 zł,
- Liczba uczniów objętych wsparciem – 451 uczniów,
- Liczba rodzin objętych wsparciem - 214 rodzin.

W związku z tym, że nie zgłoszono wniosku o zasiłek szkolny, nie przyznano w 2016 r. tej formy pomocy.

Działanie 3: Wsparcie rodzin wielodzietnych w oparciu o Kartę Dużej Rodziny

Od dnia 16 czerwca 2014 roku Gmina Miejska Iława realizuje program rządowy dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny. Zadanie to zostało przekazane do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie.

Wyszczególnienie	Rok		
	2014	2015	2016
Liczba rodzin z terenu miasta którym wydano KDR	54	98	47
Liczba wydanych kart	294	448	213
Liczba rodziców/opiekunów którym wydano Kartę	104	162	120
Liczba dzieci którym wydano Kartę	190	281	210

Celem programu jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, które mogą zapewnić rodzinom szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej działalności. Należy podkreślić, że program ma zasięg ogólnokrajowy, zatem adresowany jest do członków rodzin wielodzietnych bez względu na ich miejsce zamieszkania. Beneficjentami są członkowie rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Dokumentem identyfikującym członków rodziny jest **Karta Dużej Rodziny**, wydawana bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Oznacza to, że na burmistrza nałożony został obowiązek weryfikacji, czy danej rodzinie przysługują uprawnienia.

Rodzicom oraz małżonkom rodzica Karta jest wydawana na czas nieokreślony. W przypadku dzieci należy wziąć pod uwagę ograniczenia wiekowe, pozostawanie w rodzinnej pieczy zastępczej, kontynuowanie nauki lub konieczność posiadania przez nie określonego stopnia niepełnosprawności.

Od początku realizacji tego zadania tj. od 16.06.2014r. do 31.12.2016r. objęto nim ogółem:

- liczba rodzin – 205
 - w tym:
 - liczba rodzin z 3 dzieci – 158
 - liczba rodzin z 4 dzieci – 33
 - liczba rodzin z 5 dzieci – 11
 - liczba rodzin z 6 dzieci – 2
 - liczba rodzin z 7 dzieci - 1
- liczba osób w tych rodzinach – 1.067
- liczba rodziców (opiekunów) z KDR – 386
- liczba dzieci z KDR – 681.

Informacyjnie podaje, że z ogólnej liczby wydanych Kart Dużej Rodziny w stosunku do 105 Kart upłynął termin ich ważności.

W 2016 roku uchwałą Rady Miejskiej w Iławie nr XXII/206/16 z dnia 21 marca 2016 r. został wprowadzony **Program „Iławska Karta Dużej Rodziny”**, który adresowany jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Iława, którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny w rozumieniu ustawy o KDR. Mieszkańcy posiadający rządową KDR mogą korzystać z ulg w niżej wymienionych instytucjach i przedsiębiorstwach usługowych:

- Iławskim Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji,
- Iławskim Centrum Kultury,
- Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- Restauracji United Chicken przy ulicy Królowej Jadwigi,
- Hurtowni Elektrycznej Eldro,
- Firmie Handlowo-Usługowej FLOWATER,
- Hurtowni Elektrycznej Widro,
- Sklepie Biker-Budzyk,
- Sklepie Champion Sport,
- Kurierze Iławskim,
- Hurtowni Kleks.

Działanie 4: Objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci

Wszystkie dzieci i młodzież (o ile wyraziły zgodę) wymagające wsparcia w formie dożywiania, zostały objęte tą formą pomocy. Dożywianiem w formie obiadów w szkole bądź posiłku w przedszkolu i internacie objętych było **524 dzieci i młodzieży**. Posiłki były finansowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach tego Programu rodziny wymagające wsparcia otrzymały na Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia paczki z żywnością – **574 rodziny i 1.507 osób w tych rodzinach**.

Wyszczególnienie	Lata		
	2014	2015	2016
Liczba dzieci/młodzieży dożywianych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	647	561	524
Liczba rodzin i osób w tych rodzinach, które otrzymały paczki z żywnością na Święta w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	424 rodziny (1.210 osób w rodzinach)	519 rodzin (1.483 osoby w rodzinach)	402 rodziny (1.251 osób w rodzinach)

Analizując dane z powyższej tabeli można zauważyć, że liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w formie dożywiania w 2016 roku zmalała o 37 rodzin (może to być efekt programu 500 plus). Jednak nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Zatem występuje nadal potrzeba realizacji w naszym mieście programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Liczba osób korzystających z żywności w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) wyniosła 720 osób.

Działanie 5: Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

Ważnym zadaniem z zakresu wsparcia rodziny jest organizacja wypoczynku letniego i zimowego dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych. Zadania z tego zakresu realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie – półkolonie (I turnus – **48 dzieci**, II turnus – **56 dzieci**) i półzimowisko (**56 dzieci**). Ponadto **20 dzieci i młodzieży** przebywało na koloniach letnich zorganizowanych i sfinansowanych przez Kuratorium Oświaty w Olsztynie, a pobyt

30 dzieci i młodzieży (podopiecznych MOPS) został sfinansowany ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dzieci i młodzież uczęszczające na zajęcia do klubów w OPPUiPR, przebywały również na koloniach letnich zorganizowanych przez Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie oraz uczestniczyło w półkoloniach, feriach zimowych i warsztatach terapeutycznych (łącznie **130 dzieci i młodzieży**).

Spółdzielczy Dom Kultury „Polanka” w czasie ferii zimowych i letnich wakacji organizował codziennie zajęcia dla dzieci i młodzieży w godz. od 10.00 do 14.00, wycieczki autokarowe, gry i zabawy na boiskach i placach zabaw, warsztaty taneczne, muzyczne, plastyczne, konkursy organizowane w świetlicy. Spędzało w ten sposób swój czas **35 dzieci i młodzieży** dziennie – akcja „Lato w Polance” i „Ferie w Polance”.

W czasie ferii zimowych i wakacji organizowane były w Miejskiej Bibliotece Publicznej „Ferie w bibliotece”, „Wakacje w bibliotece”. Liczba dzieci i młodzieży korzystającej – **1.096**.

Łławskie Centrum Kultury realizowało w ramach ferii zimowych i wakacji dla dzieci i młodzieży następujące działania – klub gier planszowych, zabawy klockami LEGO, spotkania z zabawą, bale karnawałowe i dyskoteki, nieodpłatne projekcje filmowe, spektakle teatralne, warsztaty plastyczne.

Samorządowa Szkoła Podstawowa Nr 4 w czasie ferii zimowych zorganizowała dla **75 uczniów** zajęcia sportowe, zajęcia plastyczne, warsztaty dziennikarskie, warsztaty kulinarne, zajęcia z języka angielskiego, zajęcia z języka polskiego.

Samorządowa Szkoła Podstawowa Nr 3 w czasie ferii zimowych zaproponowała dla uczniów zajęcia sportowe i plastyczne, w których uczestniczyło **35 uczniów**.

Działanie 6: Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Przedszkola:

Łączna liczba działań - 13,

Liczba dzieci uczestniczących w działaniach - 303,

Były to następujące działania:

- różnego rodzaju kółka rozwijające umiejętności dzieci: plastyczne, muzyczne, teatralne, taneczne,
- zajęcia cyrkowe,
- zajęcia kulinarne,
- zajęcia rewalidacyjne,
- zajęcia korekcyjno-kompeksacyjne

Szkoły podstawowe i gimnazja:

Łączna liczba działań - 66

Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w działaniach – 1.636

Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży:

- koła przedmiotowe, zajęcia informatyczne, techniczne, sportowe,
- koła zainteresowań (np. artystyczne, taneczne, teatralne, muzyczno-wokalne),
- rehabilitacja,
- wolontariat, PCK i SK Caritas,

Łączna liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w w/w zajęciach – 1.939 dzieci i młodzieży.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przy współpracy Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej:

Liczba działań – 2

Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – ok. 273.

Działanie 7: Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, został nałożony na gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Zadanie to przekazano do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie.

Zgodnie z wyżej cytowaną ustawą z dnia 1 stycznia 2012 r., za dziecko umieszczone w pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka – 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,
- w drugim roku – 30%,
- w trzecim roku i następnych latach – 50%.

Do wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dofinansowanie do wypoczynku dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

W 2016 r. wysokość środków przeznaczonych na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej wynosiła **123.925,00 zł.**

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych – 45.

Liczba dzieci umieszczonych w 2016 r. w rodzinach zastępczych – 4.

Liczba dzieci przebywających w rodzinnym domu dziecka – 7.

Liczba dzieci umieszczonych w 2016 r. w rodzinnym domu dziecka – 1.

Liczba dzieci przebywających w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej – 0.

Liczba dzieci umieszczonych w 2016 r. w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej – 0.

Liczba dzieci przebywających w interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym – 0.

Liczba dzieci umieszczonych w 2016 r. w interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym – 0.

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 9.

Liczba dzieci umieszczonych w 2016 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 1.

Informacyjnie podaję, że w 2016 r. pieczę zastępczą opuściło 5 dzieci w tym:

- 1 zostało adoptowane,
- 2 usamodzielniało się,
- 2 wróciło do rodzin biologicznych.

Z analizy danych posiadanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie wynika, że z roku na rok systematycznie rosną wydatki Gminy Miejskiej Iława w zakresie pieczy zastępczej.

Potrzeby w zakresie realizacji zadania – wspieranie rodziny

Od stycznia 2016 roku obowiązuje przyjęty uchwałą Nr XIX/180/16 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 25 stycznia 2016 roku kolejny trzyletni *Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016-2018*.

Zgodnie z założeniami Programu sytuacja rodzin z terenu Miasta Iławy jest monitorowana przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie, którzy dążą do minimalizowania ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Konieczne jest zatem wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy. Praca socjalna oraz wsparcie pracowników socjalnych i asystentów rodzin jest również niezbędna w rodzinach, z których dzieci zostały już zabrane i umieszczone w pieczy zastępczej, w celu powrotu ich do rodzin biologicznych. Zatem niezbędne jest zintegrowane, wspólne działanie wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny. Problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Zauważa się potrzebę kontynuacji realizowanych dotychczas działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w formie wsparcia asystenta rodziny. Od 1 stycznia 2017 roku został zatrudniony drugi asystent rodziny w ramach środków własnych, ale potrzeby w tym zakresie nadal są duże. Planowane jest na kolejne lata zwiększenie Zespołu ds. Asysty Rodzinnej o kolejnego asystenta rodziny.

Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. W związku z powyższym niezbędne jest umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.

Należałoby zatem:

- zwiększyć zatrudnienie asystentów rodziny w celu zapewnienia wsparcia rodzinom,
- zabezpieczyć środki na podnoszenie kwalifikacji przez pracowników socjalnych i asystentów rodzin,
- zabezpieczyć środki w planie finansowym na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- zabezpieczyć środki finansowe na pokrycie wkładu własnego przy realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- dalej realizować na terenie Iławy Lokalną Kartę Dużej Rodziny i dążyć do pozyskiwania kolejnych partnerów programu,
- prowadzić placówki wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe), w szczególności dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- umożliwić lub zwiększyć, jeśli jest taka potrzeba, dostęp do specjalistów na terenie samorządowych jednostek edukacyjnych dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom/opiekunom (potrzeba zgłaszana przez szkoły i przedszkola).

Zgłaszana jest także potrzeba wspólnych szkoleń dla pracowników instytucji wspierających rodziny. Pozwoliłoby to na wymianę doświadczeń, lepsze zapoznanie się ze specyfiką pracy wszystkich specjalistów.

Spółdzielczy Dom Kultury „Polanka” zgłasza potrzebę dofinansowania do akcji „Lato w Polance” i „Ferie w Polance”, w szczególności do wynagrodzeń dla opiekunów i wychowawców.

Natomiast Samorządowa Szkoła Podstawowa Nr 4 zwróciła uwagę na potrzebę stworzenia Poradni zajmującej się terapią całej rodziny oraz zatrudnienia w szkole psychologa.

Ława, dnia 13 marca 2017 roku

Z poważaniem

DIREKTOR
Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej
w Ławie

mgr Irena Kasprzycka

